

ভাৰত চৰকাৰ
বিধি, ন্যায় আৰু কোম্পানী কাৰ্য্য মন্ত্ৰালয়

দ্বি সদস্য নির্বাচন সমষ্টি (বিলোপন)
অধিনিয়ম, ১৯৬১

(১৯৬১ চনৰ ১ নং অধিনিয়ম)

[২৫ নবেম্বৰ, ১৯৯২ তাৰিখে যথাবিদ্যমান]

The Two Member Constituencies (Abolition)
Act, 1961

(Act No. 1 of 1961)

[As on the 25th November, 1992]

ভাৰত চৰকাৰৰ হকে, অসম চৰকাৰ (বিধান বিভাগ) ৰ দ্বাৰা প্ৰকশিত আৰু
অসম চৰকাৰী ছপাশালত মুদ্ৰিত, গুৱাহাটী - ২১

পাতনি

২৫ নবেম্বর, ১৯৯২ তাৰিখে যথাবিদ্যমান দি সদস্য নিৰ্বাচন সমষ্টি (বিলোপন) অধিনিয়ম, ১৯৬১ (১৯৬১ চনৰ ১ নং)ৰ এই সংক্ষৰণত এই অধিনিয়মৰ অসমীয়াত প্ৰাধিকৃত পাঠ আছে যি ১৯৪১৯৯৩ তাৰিখৰ ভাৰতৰ বাজপত্ৰ, অসাধাৰণ, ভাগ-৬, অনুভাগ ১, নং ১, খণ্ড ২, পৃষ্ঠা ৬১ - ৬৪ ত প্ৰকাশিত হৈছিল।

প্ৰাধিকৃত পাঠ (কেন্দ্ৰীয় বিধি) অধিনিয়ম, ১৯৭৩ৰ ধাৰা ২ৰ খণ্ড (ক)ৰ অধীনত ৰাষ্ট্ৰপতিৰ প্ৰাধিকাৰাধীনে এই প্ৰাধিকৃত পাঠ প্ৰকাশ কৰা হৈছিল আৰু এনেদৰে প্ৰকাশ হোৱাত ই অসমীয়াত এই অধিনিয়মৰ প্ৰাধিকৃত পাঠ ৰকপে গণ্য হ'ব।

PREFACE

This edition of The Two Member Constituencies (Abolition) Act, 1961 (1 of 1961) as on the 25th November, 1992 contains the authoritative text of that Act in Assamese which was published in the Gazette of India, Extraordinary, part VI, Section 1, No. 1, Vol. 2, dated 19th April, 1993, on page 61 - 64.

This authoritative text was published under the authority of the President under section 2, clause (a) of the Authoritative text (Central Laws) Act, 1973 and on such publication it became the authoritative text of that Act in Assamese.

New Delhi

Date :- 10.5.1993

P. Pramila Reddy,
Additional Legislative Counsel.

ଦ୍ୱି-ସଦୟ ନିର୍ବାଚନ ସମାପ୍ତି (ବିଲୋପନ)
ଆଧିନିୟମ, ୧୯୬୧

ଧାରାସମୂହ କ୍ରମ

ଧାରାସମୂହ

୧। ସଂକଷିପ୍ତ ନାମ ।

୨। ପରିଭାଷାସମୂହ ।

୩। ଦ୍ୱି-ସଦୟ ଥକା ସମାପ୍ତିର ବିଭାଜନ ।

୪। ବିଭାଜନର ଧରণ ।

୫। ବିଭାଜନର ପ୍ରଭାବ ।

୬। ଗୁଜରାଟର ବାବେ ବିଶେଷ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ୧୯୬୦ ଚନର ଆଧିନିୟମ ୨ର ଧାରା ୧୯ର
ସଂଶୋଧନ ।

୭। ପରିସୀମନ ଆଦେଶର ସଂଶୋଧନ ।

୮। ପରିସୀମନ ଆଦେଶ ଶେହତୀୟା ଅବହ୍ଳାତ ସଂରକ୍ଷଣ କରାର କ୍ଷମତା ।

ଦ୍ଵି ସଦସ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ ସମଟି (ବିଲୋପନ) ଅଧିନିୟମ, ୧୯୬୧

(୧୯୬୧ ଚନ୍ଦ୍ର ୧ ନଂ ଅଧିନିୟମ)
[୨୫ ନବେଷ୍ଵର, ୧୯୯୨ ତାରିଖେ ଯଥା ବିଦ୍ୟମାନ]

[୯ ମାର୍ଚ୍ଚ, ୧୯୬୧]

ଲୋକସଭା ଆବୁ ବିଧାନ ସଭାର ଦ୍ଵି ସଦସ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ ସମଟିସମୂହ ବିଲୋପ କରାର ବାବେ ଆବୁ ତାର ଠାଇତ ଏକ ସଦସ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ ସମଟି ସୃଷ୍ଟି କରିବଲେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାର ବାବେ ଏଥିନି ଅଧିନିୟମ ।

ଭାରତ ଗଣରାଜ୍ୟର ଦ୍ୱାଦଶ ବର୍ଷତ ଲୋକସଭାର ଦ୍ୱାରା ନିମ୍ନୋକ୍ତଭାବେ ଇଯାକ ଅଧିନିୟମିତ କରା ହେଲା : -

- ସଂକଷିତ ନାମ । ୧ ଏଇ ଅଧିନିୟମକ ଦ୍ଵି ସଦସ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ ସମଟି (ବିଲୋପନ) ଅଧିନିୟମ, ୧୯୬୧ ବୁଲି କୋରା ହବ ।
- ପରିଭାଷାସମୂହ । ୨ ପ୍ରସଙ୍ଗତ ଅନ୍ୟଭାବେ ପ୍ରୟୋଜନ ନହଲେ ଏଇ ଅଧିନିୟମତ, ---

- (କ) "ଆୟୋଗ" ମାନେ ସଂବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ ୩୨୪ର ଅଧୀନତ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଯେ ନିୟୁକ୍ତି ଦିଯା ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗ ;
- (ଖ) "ପରିସୀମନ ଆଦେଶ" ମାନେ ସଂସ୍ଦୀ ଆବୁ ବିଧାନ ସଭାର ସମଟିର ୧୯୫୬ ଚନ୍ଦ୍ର ପରିସୀମନ ଆଦେଶ ;
- (ଗ) "ବର୍ତ୍ତମାନ ସଦସ୍ୟ" ମାନେ ସଂପିଲ୍ ରାଜ୍ୟ ଚରକାରର ଚରକାରୀ ରାଜପତ୍ରର ୪ ଧାରାର (ଗ) ଦଫାର ଅଧୀନତ କୋନୋ ଜାନନୀର ପ୍ରକାଶନର ତାରିଖର ଅବ୍ୟବହିତ ପୂର୍ବେ ଯି ବ୍ୟକ୍ତି ସେଇ ରାଜ୍ୟର, କ୍ଷେତ୍ର ବିଶେଷେ, ଲୋକସଭା ବା ବିଧାନ ସଭାର ସଦସ୍ୟ ଆଚିଲ ତେଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ;
- (ଘ) "ରାଜ୍ୟ"ଇ କୋନୋ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଶାସନାୟିନ ଅଞ୍ଚଳକ ସାମରିବ ;
- (ଙ୍ଗ) "ଦ୍ଵି ସଦସ୍ୟ ନିର୍ବାଚନ ସମଟି" ମାନେ ପ୍ରଥମ ଅନୁସୂଚୀତ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଂସଦର ଦ୍ଵି ସଦସ୍ୟ ଥକା ସମଟି ବା ପରିସୀମନ ଆଦେଶର ଦ୍ଵିତୀୟ ଅନୁସୂଚୀତ ବିନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଧାନ ସଭାର ଦ୍ଵି ସଦସ୍ୟ ଥକା ସମଟି ।

- ଦ୍ଵି ସଦସ୍ୟ ଥକା ସମଟିର ବିଭାଜନ । ୩ ଆୟୋଗେ ଯିମାନ ସୋନକାଳେ ସମ୍ଭବପର ହୟ ଆବୁ ଇଯାତ ଦିଯା ବ୍ୟବସ୍ଥାମତେ (ଗୁଜରାଟ ରାଜ୍ୟର ଥକା ଏଟା ଦ୍ଵି ସଦସ୍ୟ ବିଧାନସଭା ସମଟିର ବାହିରେ) ପ୍ରତ୍ୟେକଟୋ ଦ୍ଵି ସଦସ୍ୟ ସମଟିକ ଦୁଟା ଏକ ସଦସ୍ୟ ସମଟିତ ବିଭକ୍ତ କରିବ, ସିହତର ପରିସର ପରିସୀମନ କରିବ ଆବୁ ତଳତ ଦିଯା ବ୍ୟବସ୍ଥାବୋରର ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ବାଧି, କ୍ଷେତ୍ର ବିଶେଷେ, କୋନଟୋ ସମଟି ଅନୁସୂଚିତ ଜାତିର ବାବେ ବା ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତିର ବାବେ ସଂରକ୍ଷିତ କରା ହବ ତାକ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବ, ଯେନେ :-

(ক) এক সদস্য সমষ্টিবোর যিমান দূর সন্তুষ্টির হয় ভৌগোলিক ভাবে সুসংহত অঞ্চল হব আৰু সেইবোৰৰ পৰিসীমনৰ ক্ষেত্ৰত, প্রাকৃতিক অবয়ব, শাসকীয় গোটৰ চলিত সীমা, যোগাযোগৰ সা-সুবিধা আৰু বাজখবা সুবিধাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখিব লাগিব ; আৰু

(খ) সেই এক সদস্য সমষ্টি যত আয়োগৰ বিবেচনাত অনুসূচিত জাতি বা ক্ষেত্ৰবিশেষে অনুসূচিত জনজাতীয় লোকৰ অধিকাংশ জনসংখ্যা থুপ থাই আছে তেনে এক সদস্য সমষ্টিৰ আসন সংৰক্ষিত হব।

স্পষ্টীকৰণ :- এই ধাৰাত “জনসংখ্যা” মানে ১৯৫১ চনৰ লোকপিয়লত নিৰ্দৰিত কৰা জনসংখ্যা।

বিভাজনৰ ধৰণ ।

৪। আয়োগে প্ৰত্যেক ৰাজ্যৰ ক্ষেত্ৰত, -

(ক) ও ধাৰাত উল্লেখ কৰা বিষয়বস্তু সম্পৰ্কে ইয়াৰ প্ৰস্তাৱসমূহ প্ৰণয়ন কৰিব আৰু ভাৰতৰ ৰাজপত্ৰত, ৰাজ্যৰ চৰকাৰী ৰাজপত্ৰত আৰু আয়োগে বিবেচনা কৰা মতে গুৰুত্বপূৰ্ণ আঞ্চলিক খবৰৰ কাগজত প্ৰকাশ কৰিব আৰু লগতে প্ৰস্তাৱসমূহৰ সম্পর্কত আপত্তিসমূহ আৰু পৰামৰ্শবলী আহান কৰি আৰু এটা তাৰিখ নিৰ্দাৰণ কৰি সেই তাৰিখত বা সেই তাৰিখৰ পিছত ইয়াৰ দ্বাৰা প্ৰস্তাৱসমূহ পুনৰায় বিবেচনা কৰা হব বুলি জাননী দিব ;

(খ) এইদৰে বিনিৰ্দিষ্ট কৰা দিনৰ পূৰ্বে ইয়াৰ দ্বাৰা প্ৰাপ্ত সকলো আপত্তি আৰু পৰামৰ্শ বিবেচনা কৰি ও ধাৰাত উল্লেখ কৰা বিষয়ৰ নিৰ্দাৰণ কৰিব ; আৰু

(গ) ৰাজ্যৰ চৰকাৰী ৰাজপত্ৰত আৰু ভাৰতৰ ৰাজপত্ৰত প্ৰকাশিত জাননীৰ যোগেদি ইয়াৰ সিদ্ধান্ত অনুযায়ী কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ প্ৰয়োজনীয় বুলি বিবেচনা কৰা মতে পৰিসীমন আদেশত তেনে সংশোধন সমূহ কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিব।

বিভাজনৰ প্ৰভাৱ ।

৫। ৪ ধাৰাৰ (গ) দফাৰ অধীনত সংশ্লিষ্ট ৰাজ্যৰ চৰকাৰী ৰাজপত্ৰত জাননী প্ৰকাশ কৰা দিনৰে পৰা, -

(ক) (গুজৰাট ৰাজ্যৰ দি সদস্য সমষ্টিৰ বাহিৰে) ৰাজ্যৰ প্ৰত্যেক দি সদস্য সমষ্টিবোৰৰ অন্ত পৰিব আৰু ইয়াৰ পৰিবৰ্ত্তে সংশোধিত পৰিসীমন আদেশত ব্যৱস্থিত ধৰণে দুটা দি সদস্য সমষ্টিত পৰিণত কৰা হব (ইয়াৰ পিছত “অনুৰূপ নতুন সমষ্টি” বুলি উল্লিখিত হব) ;

(খ) ৰাজ্যখনৰ যিকোনো দি সদস্য সমষ্টিবোৰৰ ইয়াৰ সংৰক্ষিত আসন পূৰ্বাবলৈ নিৰ্বাচিত বৰ্তমানে থকা সদস্যজন অনুৰূপ নতুন সমষ্টিসমূহৰ পৰা, ক্ষেত্ৰবিশেষে, লোকসভালৈ বা ৰাজ্য বিধান সভালৈ নিৰ্বাচিত হোৱা বুলি গণ্য কৰা হব যত আসন সংৰক্ষিত কৰা হৈছে আৰু সেই দি সদস্য সমষ্টিৰ আনজন বৰ্তমানে থকা সদস্য আনটো নতুন অনুৰূপ সমষ্টিৰ পৰা নিৰ্বাচিত হোৱা বুলি গণ্য কৰা হব ; আৰু

(গ) বাজ্যখনৰ যিকোনো দি সদস্য সমষ্টিত, যদিহে ই সংৰক্ষিত আসনৰ হয়, উক্ত তাৰিখৰ অব্যবহিত পূৰ্বে, তেওঁতে ইয়াক সেই অনুৰূপ নতুন সমষ্টিৰ বাবে খালি থকা বুলি গণ্য কৰা হব যত আসনখন সংৰক্ষণ কৰা হৈছে, আৰু যদিহে ই অন্যখন আসনত হয়, তেতিয়া নিৰ্বাচিত সদস্যক অনুৰূপ নতুন সমষ্টিসম্মত আনখনৰ সাময়িক ভাবে খালি থকা বুলি গণ্য কৰা হব।

ভজ্বাটৰ বাবে
বিশেষ ব্যবস্থা,
১৯৬০ চনৰ
অধিনিয়ম ২ৰ ধাৰা
১৯৮ সংশোধন।

৬। ১৯৬০ চনৰ বোৰ্ডে পুনৰ গঠন অধিনিয়মৰ ১৯ ধাৰাত : -

(ক) দফা (খ) ৰ বাবে (২) উপধাৰাত নিম্নোক্ত সম্মত প্রতিষ্ঠাপিত হব,
অর্থাৎ : -

“(খ) যিবোৰ বিধান সভা সমষ্টিত ৰাজ্যখনক ভগোৱা হয়, এনেকুৰা
প্রত্যোক সমষ্টিৰ পৰিসৰ আৰু সেইবোৰ সমষ্টিৰ কোনটোত অনুসূচিত জাতি
বা অনুসূচিত জনজাতিৰ বাবে আসন সংৰক্ষিত কৰা হব ; আৰু ”

(খ) (৩) উপধাৰাৰ বাবে নিম্নোক্ত উপধাৰা প্রতিষ্ঠাপিত কৰা হব,
যেনে : -

“(৩) (২) উপধাৰাৰ (খ) আৰু (গ) দফাসম্মত দিয়া বিষয় নিৰ্দাৰণ
কৰোতে নিৰ্বাচনী আয়োগে তলত দিয়া ব্যবস্থাবলীৰ প্রতি লক্ষ্য ৰাখিব,
যেনে : -

(ক) সকলো সমষ্টিয়েই এক সদস্যৰ সমষ্টি হব,

(খ) সকলোবোৰ সমষ্টি যিমান দূৰ সম্ভব ভৌগোলিকভাবে একে
অঞ্চলত হব আৰু সমষ্টিবোৰৰ পৰিসীমন কৰোতে প্ৰাকৃতিক অবয়ব,
প্ৰশাসনীয় গোটবোৰৰ চলিত সীমা, যোগ-যোগৰ আৰু বাইজৰ সা-সু বিধাৰ
প্রতি লক্ষ্য ৰাখিব লাগিব ; আৰু

(গ) অনুসূচিত জাতি বা অনুসূচিত জনজাতিবোৰ বাবে আসন
সংৰক্ষিত কৰি ৰখা সমষ্টিবোৰৰ ক্ষেত্ৰত যিমানদূৰ সম্ভব সেইবোৰ অঞ্চলত
স্থাপিত হব, যত, ক্ষেত্ৰবিশেষে, অনুসূচিত জাতি বা অনুসূচিত জনজাতিৰ
যথেষ্ট সংখ্যক লোক থুপ থাই থাকে, কিন্তু অনুসূচিত জাতিৰ ক্ষেত্ৰত
ৰাজ্যখনৰ বিভিন্ন অঞ্চলসম্মত সংৰক্ষিত আসন সম্মত বিতৰণ কৰোতে
সতৰ্কতা অবলম্বন কৰা উচিত হব”।

পৰিসীমন আদেশৰ
সংশোধন।

৭। (১) ৪ ধাৰাৰ (গ) দফামতে সকলো জাননী প্ৰকাশ কৰাৰ ১৯৬০
পিছত আৰু ১৯৬০ চনৰ বোৰ্ডে পুনৰগঠন অধিনিয়মৰ ধাৰা ১৯৮ (৫) ৰ
উপ-ধাৰাত নিৰ্দেশিত আদেশ দিয়াৰ পিছত আয়োগে ---

(ক) সকলোবের সমষ্টির পরিসরের বর্ণনা শেহতীয়া অবস্থালৈ আনিবৰ বাবে আৰু পৰিসীমন আদেশৰ অনুসূচীত বৰ্ণনা কৰা ধৰণে আদেশ আৰু ভাল ভাবে বিন্যাস কৰিবৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় বুলি বিবেচনা কৰা মতে পৰিসীমন আদেশত তেনেকুৰা অতিৰিক্ত সংশোধন সমূহ কৰিব ; আৰু

(খ) এনেদৰে সংশোধিত আৰু পুনৰ সংশোধন কৰা পৰিসীমন আদেশৰ প্ৰমাণীকৃত নকল কেন্দ্ৰীয় আৰু প্ৰত্যেক ৰাজ্য চৰকাৰলৈ পঠাব ।

(ৱ) পুনৰ সংশোধিত পৰিসীমন আদেশ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ বা কোনো ৰাজ্যৰ চৰকাৰে পোবাৰ পাচত যিমান সোনকালে পাৰি এইবোৰ ক্ষেত্ৰবিশেষে, লোকসভাত বা ৰাজ্যৰ বিধান সভাত উপস্থাপন কৰা হব ।

পৰিসীমন আদেশ
শেহতীয়া অবস্থাত
সংৰক্ষণ কৰাৰ
ক্ষমতা ।

৮। আয়োগে সময়ে সময়ে, ভাৰতৰ ৰাজপত্ৰৰ যোগেদি আৰু সংশ্লিষ্ট ৰাজ্য চৰকাৰৰ চৰকাৰী ৰাজপত্ৰত প্ৰকাশিত জাননীৰ দ্বাৰা, --

(ক) সংশোধিত পৰিসীমন আদেশৰ ছপাৰ ভুল বা আন অনিচ্ছাকৃত ক্রটি বা ভুল শুধৰাব পাৰিব, আৰু

(খ) উক্ত আদেশৰ অনুসূচীত উপ্লেখ কৰা মতে সীমা বা জিলাৰ নাম আঞ্চলিক সংমণ্ডল ক্ষেত্ৰত যেতিয়া সাল-সলনি কৰা হয় তেতিয়া সেই অনুসূচী শেহতীয়া অবস্থালৈ আনিবৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় বা বিধেয় বুলি বিবেচনা কৰিব পৰা মতে তেনে সংশোধন সমূহ কৰিব ।

The Two-member Constituencies (Abolition) Act, 1961

দ্বি সদস্য নির্বাচন সমষ্টি (বিলোপন) অধিনিয়ম, ১৯৬১

Glossary of Terms

পরিভাষা

Reference	English Terms	Assamese Equivalent
Section 2 (b)	Delimitation order	পরিসীমন আদেশ।
Section 2 (c)	Sitting Member	বর্তমান সদস্য।
Section 2 (e)	Two-Member Constituency	দ্বি সদস্য নির্বাচন সমষ্টি।
Section 3 (a)	Compact area	সু-সংহত অঞ্চল।
Section 6 (3) (b)	Physical feature	প্রাকৃতিক অবয়ব।
Section "	Existing boundary	চলিত সীমা।
Section "	Administrative unit	প্রশাসনীয় গোট।
Section 7(1) (b)	Revised	পুনর সংশোধন কৰা।

দিব সদস্য নির্বাচন সমষ্টি (বিলোপন) অধিনিয়ম, ১৯৬১

শব্দৰ্থণ

পঞ্চা

ধাৰা

আছে

ইব লাগে

২

৫(ক) ততীয় শাৰী

দৃষ্টা 'দিব' সদস্য

দৃষ্টা 'এক' সদস্য